

Konsoliderad version av

Styrelsens för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac) föreskrifter och allmänna råd (STAFS 2003:5) om kontroll av egna reparationer för ackrediterade verkstäder

Ändring införd t.o.m. STAFS 2013:3.

TILLÄMPNINGSSOMRÅDE

1 § Dessa föreskrifter anger de krav som gäller för kontrollorgan som ackrediterats för att kontrollera den egna verkstadens reparationer av brister, hos ett fordon, som konstaterats vid kontrollbesiktning eller flygande inspektion.

2 § Av 6 kap. 17, 18, 21, 27 och 28 §§ fordonsförordningen (2009:211) framgår att om ett fordon som vid kontrollbesiktning eller flygande inspektion har sådana brister att det inte kan godkännas, men körförbud inte meddelas, i vissa fall och inom viss tid kan repareras och provas (genomgå kontroll) vid en ackrediterad verkstad. (*STAFS 2012:8*).

DEFINITIONER

3 §

Ackrediterad verkstad

- en verkstad vars kontrollorgan ackrediterats för kontroll av egna reparationer.

Egna reparationer

- fackmässiga reparationer av system/ komponenter som utförts av den ackrediterade verkstaden inom kontrollområden som omfattas av ackrediteringen. I vissa fall även reparationer som utförts av en underleverantör till en ackrediterad verkstad.

Kontrollrapport

- en handling som en ackrediterad verkstad utfärdar, efter kontroll av utförda egna reparationer, som visar att fordonet uppfyller gällande krav.

Intyg om egna reparationer

- en handling/ uppgift, bekräftad av en behörig firmatecknare eller en person som fått fullmakt att teckna firman på intyget, som styrker att fordonet kontrollerats och att bristerna är åtgärdade.

KONTROLLOMRÅDEN

4 § Ackrediteringen får endast utnyttjas/åberopas för kontroll av reparationer som utförts av den egna verkstaden eller i vissa fall av underleverantör till denna.

5 § En verkstad kan ackrediteras för kontroll av ett eller flera av nedan angivna kontrollområden,

1. stomme och karosseri,
2. hjulsystem – utom däck,
3. däck,
4. drivsystem – utom avgasrening och fordonsbuller,

5. avgasrening
6. fordonsbullen,
7. bromssystem,
8. styrsystem,
9. kommunikationssystem,
10. instrumentering utom taxameter och färdskrivare,
11. släpvagnskopplingar,
12. köldmedie,
13. hastighetsregulator, och
14. taxameter.

Akrediteringen enligt första stycket skall avse minst en av följande fordonskategorier.

A. bil med totalvikt \leq 3,5 ton	D	släpvagn med totalvikt $>$ 3,5 ton
B. bil med totalvikt $>$ 3,5 ton	E.	motorcykel
C. släpvagn med totalvikt \leq 3,5 ton	F.	motorredskap eller terräng-motorfordon

Verkstaden skall yrkesmässigt utföra reparationer av system eller komponenter inom de kontrollområden och för den fordonskategori ackrediteringen omfattar. (STAFS 2012:8).

ANSÖKAN OM ACKREDITERING

6 § Ansökan om ackreditering eller utökning av ackreditering skall göras hos SWEDAC på ansökningsformulär som tillhandahålls av SWEDAC.

7 § Av ansökan skall framgå de i § 5 angivna kontrollområden, eventuella begränsningar till dessa, och de fordonskategorier som ackrediteringen avser att omfatta.

OPARTISKHET, OBEROENDE OCH INTEGRITET

8 § En verkstad som avses i 2 § skall uppfylla kraven för kontrollorgan typ C enligt punkt 4.1.6 c) standarden SS-EN ISO/IEC 17020:2012 –Bedömning av överensstämmelse – Krav på verksamhet inom olika typer av kontroll. (STAFS 2013:3)

9 § *Har upphävts genom (STAFS 2012:8).*

TEKNISK KOMPETENS

10 § En ackrediterad verkstad skall ha personal med tillräckligt yrkeskunnande inom de områden som omfattas av ackrediteringen. Personalen skall dessutom ha nödvändiga kunskaper om kontrollmetoder och bedömningsnormer enligt Trafiksäkerhetsverkets föreskrifter (1992:52) om provning vid ackrediterad verkstad efter kontrollbesiktning och Naturvårdsverkets kungörelse med föreskrifter (SNFS 1992:17) om ackrediterad bilavgaskontroll (omtryckt i SNFS 1997:7). (STAFS 2012:8).

11 § *Har upphävts genom (STAFS 2012:8).*

Föreskrifter m.m.

12 § En ackrediterad verkstad skall förfoga över de föreskrifter, standarder, referensdata m.m. som är nödvändiga för den ackrediterade kontrollverksamheten.

Kontrollrapporter och intyg

13 § En kontroll som utförs av en ackrediterad verkstad skall dokumenteras i en särskild kontrollrapport som fastställts av SWEDAC. Kontrollrapporter skall vara försedda med löpande nummerserie.

14 § Kontrollrapporten skall redovisa erhållet resultat, uppgift om vem som genomfört kontrollen, hänvisning till arbetsorder eller motsvarande.

15 § Ett intyg om egna reparationer får endast utfärdas av den ackrediterade verkstad som gentemot fordonsägaren åtagit sig att åtgärda de brister som föranlett underkännande vid kontrollbesiktning eller flygande inspektion.

Arkivering

16 § Arkivering av relevanta handlingar skall ske i minst två hela kalenderår efter det år kontroll utförts. Med relevanta handlingar avses följande handlingar:

- kopia av intyg om att fordonet kontrollerats
- kopia av protokoll från kontrollbesiktning eller flygande inspektion
- kopia av kontrollrapport
- kopia av arbetsorder eller annan handling som visar de åtgärder som verkstaden vidtagit för att avhjälpa noterade brister
- kopia av följesedel från anlita underleverantör (enligt 18 §)
- kopia av kontrollrapport från anlita underleverantör och
- kopia av provningsprotokoll.

UNDERLEVERANTÖRER

17 § Underleverantör som anlitas för kontroll enligt dessa föreskrifter skall vara ackrediterad av SWEDAC.

18 § Underleverantör för däck och rutor får anlitas för reparation och under förutsättning att anlita verkstad är ackrediterad för kontroll inom aktuellt kontrollområde. Dessa underleverantörer behöver inte vara ackrediterade för uppgiften.

ÖVRIGT

19 § Verkstaden skall använda dokumenterade avtalsvillkor för uppdrag om reparationer och kontroller enligt fordonsförordningen. (STAFS 2012:8).

20 § SWEDAC kan om särskilda skäl föreligger medge avvikelse från dessa föreskrifter.

STAFS 2003:5

1. Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 maj 2003, varvid STAFS 1998:4 upphör att gälla.
2. STAFS 2003:5 får tillämpas före 1 maj 2003 om detta är ett önskemål från det organ som skall ackrediteras.

STAFS 2012:11

Denna författning träder i kraft den 1 oktober 2012.

1. Denna författning träder i kraft den 1 juni 2013.
2. Ifråga om verkstäder som är ackrediterade före den 1 juni 2013 gäller 8 § i sin äldre lydelse till dess Swedac fattar beslut om ändrad ackreditering, dock längst till och med den 31 mars 2015.

Allmänna råd

BAKGRUND

De allmänna råden till SWEDAC:s särskilda föreskrifter utgör ett förtydligande till föreskrifternas krav.

TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Till 1 §

Dessa föreskrifter gäller de verkstäder som söker eller meddelats ackreditering för kontroll av egenutförda fordonsreparationer föranledda av brister, hos ett fordon, som konstaterats vid kontrollbesiktning eller flygande inspektion.

Dessa föreskrifter omfattar däremot inte de organ som utför kontroller av mobila köldmedieaggregat.

Till 2 §

Kontroll av egna reparationer efter fullständig kontrollbesiktning kan ske senast inom en månad från det att automatiskt körförbud inträdde och inom två månader från besiktningstillfället.

Kontroll av egna reparationer kan ske inom två månader efter flygande inspektion i de fall fordonets ägare förelagts att avhjälpa enkla brister på fordonet. I de fall fordonet har andra brister (dock inte åsatt körförbud) saknas formell bortre gräns för när kontroll av egna reparationer senast skall ha utförts (automatiskt körförbud inträder fr.o.m. föreläggandetidens utgång).

I de fall då dessa tidsgränser överskridits får intyg om egna reparationer inte utfärdas.

DEFINITIONER

Till 3 §

- Ackrediterad verkstad

Med ackrediterad verkstad avses den/de organisatoriska enhet/er som utgör kontrollorganet och varit föremål för SWEDAC:s bedömning och som finns angivna i ackrediteringsbeslutet.

- Egna reparationer

Med egna reparationer avses även reparationer av komponenter som av hävd utförts av underleverantör till ackrediterad verkstad. Exempelvis reparation av insprutningspumpar, motorkomponenter, byte av däck, rutor eller brandsläckare etc.

KONTROLLOMRÅDEN

Till 5 §

Intyg om egna reparationer för kontrollområde 12 förutsätter att intyget rör en kontrollrapport som verkstaden själv utfärdat under certifiering enligt Kommissionens förordning (EG) nr 303/2008 av den 2 april 2008 om fastställande, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 842/2006, av minimikrav och villkor för ömsesidigt erkännande av certifiering av företag och personal i fråga om stationär kyl-, luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning som innehåller vissa fluorerade växthusgaser och förordningen (2007:846) om fluorerade växthusgaser och ozonnedbrytande ämnen.

Intyg om egna reparationer för kontrollområde 13 förutsätter att intygandet rör en kontrollrapport som verkstaden själv utfärdat under ackreditering enligt Transportstyrelsens föreskrifter om ackreditering av kontrollorgan samt kontroll av hastighetsregulator (TSFS 2009:18).

Intyg om egna reparationer för kontrollområde 14 som innebär att en plombering av en taxameterutrustning ersätts förutsätter att intygandet rör en kontrollrapport som verkstaden själv utfärdat under ackreditering enligt Swedacs föreskrifter och allmänna råd om installation och besiktning av taxameterutrustning (STAFS 2006:19). Intygande av reparation som inte inneburit att plombering behövt ersättas och taxameterutrustningens funktion inte påverkats kan ske enligt ackreditering för kontrollområde 1 eller 14.

OPARTISKHET, OBEROENDE OCH INTEGRITET

Till §§ 8-9

Har upphävts genom (STAFS 2012:8).

TEKNISK KOMPETENS

Till 10 §

Tillräckligt yrkeskunnande anses den ha som genomgått relevant utbildning och dessutom har minst två års praktik inom aktuellt område eller den som, utan att ha genomgått formell utbildning, har minst sex års praktik inom aktuellt område.

Med relevant utbildning avses t.ex. att den som utför kontroll av tunga fordon har utbildning inom området tunga fordon osv.

För att få behörighet att utföra kontroll inom ackrediteringsområdet skall den som söker behörighet uppvisa utbildningsintyg efter deltagande i kurs som accepterats av SWEDAC för ackrediteringsområdet. För personal som tidigare har dokumenterad erfarenhet av fordonskontroll gör SWEDAC en bedömning av om kraven på kompetens uppfylls.

ARBETSPROCEDURER

Utrustning och kontrollmetoder

Till 11 §

Har upphävts genom (STAFS 2012:8).

Kontrollrapporter och intyg

Till 13 §

Kontrollrapporter får framställas med hjälp av datamedia under förutsättning att utformningen i allt väsentligt överensstämmer med SWEDAC:s originalrapport.

Till 14 §

Alla vid kontrollen uppmätta eller framtagna värden förutsätts vara redovisade i kontrollrapporten eller i bilaga till denna.

Till 15 §

Endast en ackrediterad verkstad kan utfärda intyg om kontroll av egna reparationer. Detta innebär att samtliga brister som föranlett underkännande vid kontrollbesiktningen måste åtgärdas och kontrolleras av samma ackrediterade verkstad. Om flera verkstäder åtgärdat bristerna kan intyg om egna reparationer inte utfärdas. Fordonet måste i dessa fall inställas till en ny kontrollbesiktning. För brister som åtgärdas av underleverantör till ackrediterad verkstad gäller särskilda regler, se §§ 17-18.

För fordon registrerat i utlandet behöver intyg om kontroll av egna reparationer inte utfärdas. I sådant fall skall kontrollrapport, kompletteras med uppgift om fordonets nationalitetsbeteckning, kunna uppvisas för förättningsman vid flygande inspektion.

Arkivering

Till 16 §

Arkiverade handlingar måste hållas lättillgängliga i samband med SWEDAC:s tillsyn. Arkivering i datamedia får ske under förutsättning att nödvändiga säkerhetsrutiner finns.

Vid användning av datakommunicering, s.k. direktrapportering, till Transportstyrelsen får kopia av intyg ersättas med transaktionslista eller motsvarande. Exempelvis kan, i de fall transaktionslista inte kan erhållas, notering av inmatningsdatum, signatur av inmatare samt Transportstyrelsens referensnummer direkt på arkivkopier av kontrollrapporten godtas.

Vid direktrapportering från verkstäder med flera filialer får rapportering ske endast med av Transportstyrelsen meddelat användarnamn och lösenord som är knutet till filialens organisationsnummer.

UNDERLEVERANTÖRER

Till 17 §

I undantagsfall (vid arbetstoppar eller liknande) kan ackrediterad underleverantör anlitas. Sådan underleverantör skall kontrollera eget arbete och utfärda kontrollrapport. Kontrollrapporten lämnas till anlittande ackrediterad verkstad och ligger till grund för intyg om kontroll av egna reparationer.

Till § 18

Ärendet måste administreras i sin helhet av den ackrediterade verkstad som fått uppdraget att utföra reparationer av de fordonsbrister som konstaterats vid kontrollbesiktning eller flygande inspektion. Om underleverantör utnyttjas skall därför dennes uppkomna kostnader för utförda åtgärder och använt material faktureras av den anlittande ackrediterade verkstaden. Underleverantörens följesedel kan utgöra underlag för fakturering och arkiveras enligt 16 § tillsammans med övrig dokumentation.

ÖVRIGT

Till 19 §

Avtalsvillkor som är lika omfattande och tydliga som framgår av de "verkstadens reparationsvillkor" som förhandlats fram mellan Konsumentverket och branschorganisationerna innebär att verkstaden kan antas uppfylla kraven i detta avseende.